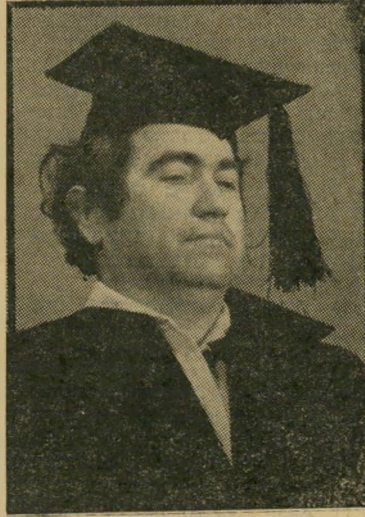

עורך מדור זה, יגאל לביב, נמצא בחופשה שתימשך כמה שבועות. במקומו עורך את המדור דוב אדמוני.

המדינה „תרוויח“ על שביתת המורים

שהוחמץ ביתרת שנת-הלימודים, בצורת לימודים אינטנסיביים. לפי היגיון זה, אפשר להפסיק את הלימודים בכלל, ואת הסכום שנחסך להוסיף למשכורות המורים.

השר המר
כדאי לא ללמד

אחת הסיבות לכך, שהממשלה אינה נרתעת מאיומי המורים לשבות עד שתתמלאו תביעות-השכר שלהם נובעת, אולי, מהעובדה שאוצר-המדינה עשוי לצאת נשכר משביתת-המורים. תקציבאי משרד-החינוך והתרבות כבר חישוב עבור השר זבולון המר ומצאו, כי כל יום של שביתה „יחסוך“ למדינה כ-18 מיליון ל"י.

אפילו אם, בסופו של דבר, ישולם למורים השבותים שכרם עבור תקופת השביתה, „תרוויח“ המדינה, על פי חישובים אלה, את ההוצאות היומיות הכרוכות בהזנת תלמידים (יותר מ-1 מיליון ל"י ליום-לימודים), בחסעת תלמידים (כמיליון ל"י ליום-לימודים), וכן מיליונים רבים נוספים, שהיו מוצאים מדי יום כתשלום שעות נוספות למורים, כתשלום עבור מלאי-מקום ו-לתשלום שירותי העובדים על בסיס של שכר יומי.

אם, למשל, תתמשך שביתת-המורים 20 יום, עשוי משרד-החינוך והתרבות לחסוך מתקציבו סכום של 360 מיליון ל"י, שהוא סכום בלתי-מבוטל בהחלט. את הנוק שייגרם לתלמידים המושבתים אין מחשיבים, כי הוא אינו נמדד בכסף. הן הן, מעריכים מומחי משרד החינוך, שום נזק לא ייגרם, אפילו תתמשך השביתה כחודש ימים, משום שניתן יהיה לדחוס את חומר-הלימודים

סיירת כשרות

אל מבול הסיירות האזרחיות השוטף את ישראל עומדת להצטרף בקרוב סיירת חדשה: סיירת כשרות. אלא שאינה שיה מתכוונים לפעול מחוץ לגבולות ישראל. בעיקבות החלטת משרד התעשייה, המיסחר והתיירות, לאפשר ליבואנים פרטיים יבוא בשר קפוא לארץ, ובלבד שיהיה כשר, יוזמים כמה בחורי-שיבה הקמת „קומאנדו כשרות“. ה-כוונה היא מיסחרית טהורה: להקים גוף שיחיה מורכב מצוותות של שוחטים ובדוקים, שיציעו את שירותיהם לגופים המבקשים לעסוק בייבוא בשר. עד כה העסיקו היבואנים שייבאו בשר קפוא עבור הממשלה שוחטים ו-

הרוח המפוקפק של „אל-על“

כאשר החיצו מנהלי חברת-התעופה הלאומית, „אל-על“ את מאזנה של ה-חברה לשנה החולפת, הם התגאו בעובדה שלמרות כל ההפוכות והשביתות מצביע המאזן על רווח בסך של 10 אלפים דולר. למרות שראשי „אל-על“ מיהרו להסביר כי יש לראות במאזן זה הישג, הרי כשקוראים את פירוט ההוצאות העבריות הענקיות של חברת-התעופה ברחבי העולם קשה להתלהב מהישג זה. ספקות לגבי טיב ההישג מתעוררים בהתחשב בכך ש„אל-על“ חייבת לרשות נמלי-התעופה סכום של כ-100 מיליון ל"י במונחים קבועים. סכום זה נזקף לחובתה של „אל-על“ ביגול אי-תשלום אגרת נמלי-התעופה. אגרה זו חייבת לשלם כל חברת-התעופה שמטוסי-הנחתים וממריאים מנמלי-התעופה בן-גוריון, פרט ל„אל-על“ הגוררת חוב זה, שאיננו נכלל משום-מה במאזנה. משום-כך, המאזן האמיתי של „אל-על“ אינו מצביע על רווח בסך של 10 אלפים דולר, אלא על הפסד לפחות בסכום זה של חוב אגרת הנחיתה.

מקלות כביסה לייצוא

בעוד שבישראל עצמה כבשו מקלות-כביסה מפלסטיק את השוק המקומי, קיים סיכוי סביר שדווקא מקלות-כביסה העשויים מעץ יכנסו לרשימת מוצרי-הייצוא הישראליים. הוגה הרעיון הוא אלוף-מישנה (מיל) ששון לוי, הנמצא בשלבים מתקדמים של הקמת מיפעל לייצור אטבים מעץ, לייצוא. לוי, המוכר יותר בשמו הפרטי, ששון, היה אחד ממפקדי יחידות השירות שניסו בלום את הצליחה המצרית בתעלת-סואץ במלחמת יום-הכיפורים, במיסגרת אונגדת של האלוף אברהם (אלברט) מנדלר, שנהרג אחר-כך. בחודש יולי האחרון סיים ששון את שירותו בצה"ל אחרי שבשנתיים האחרונות למד באוניברסיטת בראילן והשיג תואר ב"א.

אחרי מחקר שווקים קצר הגיע ל-מסקנה, כי ניתן לייצא לאירופה, ובמיוחד לבריטניה, מקלות-כביסה מעץ, כיוון שמקלות-הכביסה מפלסטיק לא נקלטו אצל עקרות-הבית האירופיות. ששון עומד להקים, בסיועו של משרד קיע בריטי, מיפעל ליצור המקלות ב-איזור התעשייה שליד מחסום ארז, ב-גבול הרצועה, לייבא לשם את העץ הדרוש לייצור מהמזרח-הרחוק ולהעסיק פועלים מהרצועה בייצור. את הרכבת קפיצי המתכת למקלות-העץ הוא מתכנן למסור לשירות בתי-הסוהר לאספקת תעסוקה לאסירים. כבר כיום מובטחים השווקים כמעט לכל כמות המקלות שהמיפעל יהיה מסוגל לייצר.

היועץ המעופף ואשתו הצמודה

דן הלפרין, האחראי במשרד-האזרחי צר למילחמה בחרם הערבי, זכה באחד רונה לכינוי „היועץ המעופף“, וזאת בגלל נסיעותיו התכופות לחו"ל. אחת הסיבות לנסיעותיו אלה היא העובדה שהוא משמש גם כמתורגמן של שר-האוצר, שימחה ארליך, שאוצר יד-עיתו בשפה האנגלית מוגבל ביותר. בימים אלה יצא הלפרין לאירופה, במטרה מוצהרת להילחם בחרם הערבי, המנסה לנעוץ שינוי גם בסחורה של הולנד עם ישראל. מאחר והפרידה מי-אשתו היתה קשה עליו, חיפשו יודע-דבר דרך ניצוד ניתן לאפשר לזוג הלפרין לשחות בצוותא גם בעת מילוי שליחותו של היועץ המעופף בחו"ל. במסגרת מסע-החיפושים נמצא, כי נותר עוד מקומות למיספר דירקטורים בחברת „תש"ת“ (התעשיית שירותי תיירות) — חברת-בת של „אל-על“. דירקטורים אלה נחנים, בין השאר, גם מהענקת כרטיסי-טיסה חנים לנסוניהם. דן הלפרין אומנם מונה כחבר הדי-רקטוריון של תש"ת, ואשתו נקנתה כבר לפני כמה חודשים מן המינוי החדש, וביקרה יחד עם בעלה בדרום-אפריקה. השבוע היא צורפה שוב למסע בעלה בהולנד. נראה כי המלחמה בחרם ה-ערבי הוחמרה בתקופה האחרונה, ו-משום כך יש לנהל אותה בצמדים. דירקטור נוסף, שנתמנה לאחרונה ל-חברת תש"ת, בן-לעמי צוקרמן, ה-ממונה על שוק הביטוח במשרד-האוצר, ובכירים באוצר כבר מפזמים להנאתם את הפיזמון המוכר: „הצטרף למישרד-האוצר ותראה את העולם!“

עלידי הפרופסור אמנון רובינשטיין, הסביר בכנות את החלטתו להצטרף ל-מחנה ידן בחשש פן הליכה עם אנשי שינוי תפגע בעסקיו. „להם אין מה להפסיד“, הסביר, „לי יש. אינני חושב על קאריירה פוליטית ואין לי כל כוונה לכהן כח"כ קדנציה נוספת. אסור לי ליצור לעצמי תדמית של אדם הפכפך ובלתי-יציב. זה רע לעסקים.“

כישלון

לאור השמש

למעלה מ-40 מיליון ל"י הושקעו עד היום בפרויקט „א.ש.ד.“ של קונצרן „תדיראן“. פרויקט „א.ש.ד.“ — ראשי תיבות של „אנרגיית שמש דירתית“ — נועד לפתח מערכות סולאריות למיזוג-אוויר. הפרויקט מובצע על-ידי המחלקה לפיתוח של הקונצרן, שבראשה עומד עקיבא מאיר, מראשי ד"ש.

הכספים למימון פרויקט זה התקבלו מלישכת המדען הראשי במשרד-התעשייה. למרות שתקציב הפרויקט כימעט אזל, לא הצליחה „תדיראן“ להציג עד כה דגם מיסחרי של מערכת זו, שדגמים ניסויים שלה עוררו תיקוות רבות. לאור כישלון זה, שאינו הכישלון הראשון של המחלקה לפיתוח, שוקלים להחליף את ראש-המחלקה. חוגים בקונצרן טוענים בצנינות, כי יתכן ופעילותו הפוליטית הנרחבת של עקיבא מאיר, במיוחד ב-תקופת המשבר האחרון בד"ש, היא אולי גורמה להזנחת ההתקדמות ב-מחלקתו.

„כור“ ברשימה

השחורה

במיסגרת ההכנות לפתיחת כמה סוכ-נויות של ברוקרים בארץ למיסחר ב-למודיטיס, בורסת חומרי-הגלם בלני-דון, ביקרו לאחרונה בארץ כמה אנשים מרכזיים הפעילים בבורסה זו.

אחד מן המבקרים היה מנהלה ה-יהודי של חברת „בריספורד“ מלונדון, שהיא מן הגדולות והידועות בעולם.

מנחה גאין
כדאי היה לבטל

במיסגרת סיורו הירבה להזהיר את ה-מתעניינים בשוק זה מפני שיטות עבודה בלתי-הולמות. כהמחשה לדבריו הציג רשימה של חברות וגופים, שאינם רש-אים לבצע עסקאות במיסגרת בורסת-הסחורות, מאחר ולא עמדו בתחיי-בויותיהם. למרבה ההפתעה מופיעים ב-רשימה שחורה זו שמם של חברת „כור“, סחרי-חץ ומנהלה באירופה, בני גאין.

ביור העלה כי הכללת החברה היש-ראלית ברשימה השחורה נבעה מעיס-קתקפה שלא בוצעה בחודש מארס ה-שנה. באותו חודש, כאשר מחירי-הקפה הרקיעו שחקים בבורסת-הסחורות, ה-ז מינה „כור סחרי-חץ“ 150 טון קפה עבור חברת „עטרה“ הישראלית. הה-ז מנה בוצעה על-ידי חברת „בריספורד“ בלונדון. כאשר נתבקש נציג החברה ה-ישראלית לממש את ההזמנה, התברר כי מחירי-הקפה ירדו בצורה דראסטית-בני גאון התעלם מהדרישה למימוש ה-קניה במחיר הגבוה שהיה בשעת ה-הזמנה. התגובה המיידית של „בריס-פורד“ היתה משלוח טלקס לכל ה-גורמים בענף, ובו סיפור המעשה. הה-ז צאה היתה של „עטרה“ נגרמו שקיים, עד שקיבלה את הקפה שהזמינה, ו-„כור סחרי-חץ“ הוכנסה לרשימה ה-שחורה.